

RÉAMHRA

Tháinig Acht na gCuideachtaí 2014 i bhfeidhm ar an 1 Meitheamh 2015. Tá na próisis seo tagtha in ionad Achtanna na gCuideachtaí 1963-2013 agus níor cheart ach na próisis seo amháin a leanúint.

Faoi Acht na gCuideachtaí 2014, tugtar isteach nós imeachta foirmiúil maidir le Baint Thoilteanach Chuideachta den Chlár.

Cuid den éifeacht a bheidh ag an mbaint den chlár agus an díscáileadh is ea go mairfidh dliteanas, más ann, gach stiúrthóra, oifigigh agus comhalta de chuid na cuideachta atá díscáilte de bhun bainte den chlár, agus go bhféadfar é a chur i bhfeidhm ionann is dá mbeadh an chuideachta gan bheith díscáilte. Tá an chumhacht ag an Ard-Chúirt chun cuideachta a fhoirceannadh atá bainte den chlár nó díscáilte faoin alt sin.

CUID 1: BAINTE DEN CHLÁR

Tá an CRO fós ag tabhairt aghaidh ar leibhéal comhlíonta na gcuideachtaí atá cláraithe in Éirinn. Baintear breis is 11,000 cuideachta ar an meán den chlár gach bliain. Faoi Acht na gCuideachtaí, ceanglaítear ar chuideachtaí tuairisceán bliantúil a chomhdú leis an CRO. Mura ndéantar amhlaidh, d'fhéadfadh sé go mbainfí an chuideachta den chlár.

1.1. BAINTE NEAMHTHOILTEANACH DEN CHLÁR

1.1.1. Forais le haghaidh Bainte den Chlár

Tá roinnt foras ann i dtaobh cuideachta a bhaint den chlár ar bhonn neamhthoilteanach. Is iad seo a leanas na forais sin:

- Mhainnigh an chuideachta tuairisceán bliantúil a chomhdú leis an CRO mar atá ceangailte faoi alt 343;
- Tá fógra tugtha ag na Coimisinéirí Ioncaim faoi alt 882(3) den Acht Comhdhlúite Cánach 1997 don Chláraitheoir maidir le mainneachtain na cuideachta an ráiteas atá ceangailte faoi alt 882 den Acht sin a chur ar fáil;
- Tá cúis réasúnach ag an gCláraitheoir chun a chreidiúint nach bhfuil alt 137(1) á chomhlíonadh i leith na cuideachta (an ceanglas stiúrthóir atá aici a bhfuil cónaí air nó uirthi sa LEE);
- Tá an chuideachta á foirceannadh agus tá cúis réasúnach ag an gCláraitheoir chun a chreidiúint nach bhfuil aon leachtaitheoir ag gníomhú;
- Tá an chuideachta á foirceannadh agus tá cúis réasúnach ag an gCláraitheoir chun a chreidiúint go bhfuil cúrsaí na cuideachta foirceanta go hiomlán, agus nár tugadh, le tréimhse 6 mhí as a chéile, na tuairisceáin is gá don leachtaitheoir a thabhairt;
- Níl aon daoine ar an taifead in oifig an Chláraitheora i gcáil stiúrthóirí reatha na cuideachta.

Ba chóir do chuideachtaí a thabhairt ar aird go bhféadfar cuideachta a bhaint den chlár má mhainnigh sí tuairisceán bliantúil a chomhdú i ndáil le bliain amháin.

1.1.2. Iarmhairtí Bainte Neamhthoilteanaí den Chlár

Is tromchúiseach iad na hiarmhairtí do chuideachta atá fós i mbun trádála (alt 734 d'Acht 2014):

- Tagann sócmhainní na cuideachta chun a bheith ina maoin de chuid an Stáit ar dhíscáileadh na cuideachta;
- Ní bheidh ann don chuideachta a thuilleadh mar aonán dlíthiúil le héifeacht ó dháta na bainte den chlár agus an díscáilte;
- Caillfeadh an chosaint um dliteanas teoranta le héifeacht ón dáta sin, agus más rud é go leanfar leis an ngnó a bhí á seoladh tríd an gcuideachta roimhe sin, beidh na húinéirí i mbun trádála ina gcáilíocht phearsanta;
- Ba chóir nach mbeadh baint toilteanach airgead a thabhairt ar iasacht d'aonán nach ann di a thuilleadh go bunúsach;
- Is féidir freisin go mbeadh droch-iarmhairtí i gceist do stiúrthóirí cuideachtaí den sórt sin sa mhéid is go bhféadadh an Ard-Chúirt ordú díchálíochta a dhéanamh ina gcoinne ar iarratas ón Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach.
- Mairfidh dliteanas, más ann, gach stiúrthóra, oifigigh agus comhalta de chuid na cuideachta atá díscáilte faoi alt 733(4), agus féadfar é a chur i bhfeidhm ionann is dá mbeadh an chuideachta gan bheith díscáilte.

1.1.3. Nós Imeachta

IDe réir alt 728 d'Acht na gCuideachtaí 2014, féadfaidh an Cláráitheoir fógra a thabhairt faoi rún an Chláráitheora an chuideachta a bhaint den chlár ar cheann de na forais atá leagtha amach thuas.

Tá sé ina bheartas ag an CRO litreacha meabhrúcháin neamhrechtúla a eisiúint do chuideachtaí neamh-chomhlíontacha. Eisítear na fógraí sin ar an ríomhphost más rud é gur cuireadh seoladh ar fáil nó más rud é gur cuireadh isteach an tuairisceán bliantúil roimhe sin ar shlí leictreonach. Tosaíonn an próiseas maidir le baint den chlár le heisiúint an fhógra reachtúil um baint den chlár.

Seolfaidh an Cláráitheoir an fógra leis an bpost cláráithe – chuig an gcuideachta ag a hoifig chláráithe nó, má tá duine taifeadta in oifig an Chláráitheora mar leachtaitheoir na cuideachta, chuig an leachtaitheoir.

Seolfaidh an Cláráitheoir cóip den fhógra thuasluaite freisin ar an ngnáthphost réamhíoctha chuig duine ar bith, más ann, atá ar an taifead in oifig an Chláráitheora mar stiúrthóirí reatha na cuideachta ach ní dhéanann neamh-chomhlíonadh an fho-ailt seo difear do bhailíocht an phróisis. Is é an seoladh chuig a gcuirfear fógra faoin bhfo-alt seo ná gnáthsheoladh cónaithe, mar atá sa taifead in oifig an Chláráitheora, an tseolaí atá i gceist.

Sa chás nár chuid cuideachta a hoifig chláráithe in iúl don CRO, in ionad fógra a thabhairt faoi alt 727(1), foilseoidh an Cláráitheoir fógra in Iris CRO ina mbeidh an fhaisnéis a cheanglaítear le halt 728 sna cásanna seo a leanas –

- (a) níor chomhdaigh an chuideachta tuairisceán bliantúil, le 20 bliain as a chéile nó tréimhse níos faide, mar atá ceangailte faoi alt 343; agus
- (b) níl aon fhógra faoi láthair oifig chláráithe na cuideachta tugtha don Chláráitheoir mar a cheanglaítear faoi alt 50.

1.1.4. Ábhar fhógra an Chláráitheora don chuideachta

Sonrófar an méid seo a leanas i bhfógra an Chláráitheora faoi alt 727(1) –

- (a) gurb í an litir seo an chéad chéim i bpróiseas a bhféadfadh sé a bheith ina thoradh air go mbainfí an chuideachta den chlár;
- (b) an forás nó na forais maidir le hagairt an Chláráitheora um baint den chlár;
- (c) go mbeidh an chuideachta díscailte má bhaintear den chlár í;
- (d) go bhfuil gach stiúrthóir ar an gcuideachta ar an dáta ar ar seoladh an fógra faoi dhliteanas i leith dícháilte má bhaintear an chuideachta den chlár (ní bhaineann sé seo le cuideachtaí atá faoi leachtú);
- (e) an chéim feabhais;
- (f) an dáta nach mór an chéim feabhais a ghlacadh air nó roimhe (28 lá); agus
- (g) gurb amhlaidh, má mhainnítear an chéim feabhais a ghlacadh ar an dáta a bheidh sonraithe amhlaidh nó roimhe sin, go dtabharfaidh an Cláráitheoir fógra poiblí faoin rún an chuideachta a bhaint den chlár.

An dáta a bheidh sonraithe chun críocha fho-alt (1)(f), is dáta é a bheidh nach lú ná 28 lá tar éis dháta an fhógra.

1.1.5. Céimeanna Feabhais is féidir a ghlacadh chun cuideachta a thógáil as an bpróiseas um baint den chlár

Is ionann an chéim feabhais chun cuideachta a thógáil as an bpróiseas um baint den chlár agus cibé ceann acu seo a leanas a bhfuil feidhm aige:

- gach tuairisceán bliantúil atá ceangailte faoi alt 343 agus nach bhfuil comhdaithe ag an gcuideachta a sheachadadh ar an gCláráitheoir;
- an ráiteas a sheachadadh ar na Coimisinéirí Ioncaim a cheanglaítear ag an gcuideachta a sheachadadh faoi alt 882(3) den Acht Comhdhlúite Cánach 1997;
- fianaise a sholáthar don Chláráitheoir go bhfuil alt 137(1) á chomhlíonadh i leith na cuideachta;
- sonraí an leachtaitheoir a sholáthar don Chláráitheoir agus fianaise um ráitis thréimhsiúla atá cothrom le dáta a bheith tugtha faoi alt 681;
- fógra a thabhairt don Chláráitheoir faoi alt 149(8) maidir le ceapadh stiúrthóra ar an gcuideachta.

Má bhaineann an Cláráitheoir an chuideachta den chlár, beidh sí díscailte faoi alt 733(2) d'Acht 2014.

1.1.6 Iris CRO – Fógra rúin poiblí faoi chuideachta a bhaint den chlár

Má tá fógra tugtha ag an gCláráitheoir agus nach bhfuil an chéim feabhais glactha ar an dáta a bheidh sonraithe san fhógra nó roimhe sin, féadfaidh an Cláráitheoir fógra a fhoilsiú in Iris CRO a thugann fógra poiblí ar rún an Chláráitheora an chuideachta a bhaint den chlár. Foilsítear Iris CRO ar shuíomh gréasáin CRO gach seachtain – www.cro.ie. An dáta a bheidh i gceist, is dáta é a bheidh nach lú ná 28 lá tar éis an dáta ar a bhfoilseofar an fógra.

Déanfar an chuideachta a dhíscaoileadh ar an dáta ar a bhfoilseoidh an Cláráitheoir an fógra in Iris CRO (an Iris um an Dara Baint Neamhthoilteanach den Chlár) go bhfuil sí á baint den chlár agus tagraítear don dáta sin ina dhiaidh sin mar an “dáta díscaoilte”.

1.2 BAINT THOILTEANACH DEN CHLÁR

Ní go neamhthoilteanach a bhíonn an bhaint den chlár i gcónaí. Cuideachta a scoirfidh de bheith i mbun trádála, nach raibh i mbun trádála riamh, nach bhfuil aon sócmhainní aici ar fiú níos mó ná €150 iad agus nach bhfuil aon chreidiúnaithe gan íoc aici, is féidir léi a iarraidh go mbainfidh an Cláráitheoir an chuideachta den chlár. Faoi Acht na gCuideachtaí 2014, tá an nós imeachta sin curtha ar bhonn foirmiúil (alt 731 go dtí alt 733).

1.2.1 Coinníollacha maidir le Baint Thoilteanach den Chlár

Leagtar síos na coinníollacha don iarratas um baint thoilteanach den chlár in alt 731 d’Acht na gCuideachtaí 2014. Féadfaidh cuideachta iarratas a dhéanamh chuig an gCláráitheoir go mbainfí den chlár í má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) tá na himthosca a bhaineann leis an gcuideachta ina gcineál a thugann cúis réasúnach don Chláráitheoir chun a chreidiúint nár sheol sí gnó riamh nó go bhfuil sí scortha de ghnó a sheoladh;
- (b) tá an chuideachta tar éis, laistigh de 3 mhí roimh dháta an iarratais, trí rún speisialta –
 - (i) rún a dhéanamh iarraidh ar an gCláráitheoir go mbainfí den chlár í ar an bhforas nár sheol sí gnó riamh nó go bhfuil sí scortha de ghnó a sheoladh; agus
 - (ii) rún a dhéanamh gurb amhlaidh, agus í ag feitheamh ar chinneadh maidir lena hiarratas um baint den chlár (nó, más túisce é, cealú an phróisis seo, ar a iarraidh), nach mbeidh an chuideachta ag seoladh aon ghnó nó nach mbeidh aon dliteanais á dtabhú aici;

Ní mór cóip den rún speisialta a chomhdú leis an CRO. Más rud é nach bhfuil sé curtha isteach cheana féin agus iarratas á dhéanamh ar bhaint thoilteanach den chlár, ba chóir é a chomhdú leis an H15 ar an bhfoirm G1-H15.

- (c) tá seachadta ag an gcuideachta ar an gCláráitheoir gach tuairisceán bliantúil a cheanglaítear le halt 343 atá dlite i ndáil leis an gcuideachta amhail ar dháta an iarratais;
- (d) tá seachadta ag an gcuideachta ar an gCláráitheoir deimhniú ar an bhFoirm H15 (táille comhdaithe €15) agus é sínithe ag gach stiúrthóir á dheimhniú gurb amhlaidh, amhail ar dháta an iarratais –
 - (i) nach mó ná €150 suim aon sócmhainní de chuid na cuideachta;
 - (ii) nach mó ná €150 suim aon dliteanas de chuid na cuideachta (lena n-áirítear dliteanais theagmhasacha agus dliteanais ionchasacha); agus
 - (iii) nach bhfuil an chuideachta ina páirtí do dhlíthíocht atá ar bun nó ar feitheamh;
- (e) tá deimhniú i scríbhinn faighte ag an gCláráitheoir ó na Coimisinéirí Ioncaim, dar dáta nach luaithe ná 3 mhí roimh an dáta ar a bhfaighidh an Cláráitheoir an t-iarratas, nach bhfuil agóid á déanamh ag na Coimisinéirí Ioncaim i gcoinne bhaint na cuideachta den chlár; agus
- (f) chuir an chuideachta faoi deara gur foilsíodh fógrán, san fhoirm fhorordaithe (féach 1.2.5), maidir lena rún iarratas a dhéanamh ar a bheith bainte den chlár, laistigh de 30 lá roimh dháta an iarratais in 1 nuachtán laethúil amháin ar a laghad a scaiptear sa Stát.

(2) I gcás ina ndéanfaidh cuideachta iarratas faoin alt seo i dtaobh a bainte den chlár laistigh de bhliain amháin tar éis an dáta ar ar athraigh an chuideachta a hainm nó a hoifig chláráithe (nó iad araon), ansin sonrú san fhógra, de réir mar a bheidh (Féach 1.2.5) –

- (a) an t-ainm a bhí ar an gcuideachta roimhe seo, chomh maith leis an ainm atá ar an gcuideachta faoi láthair; nó
- (b) an seoladh a bhí ag oifig chláraithe na cuideachta roimhe seo, chomh maith leis an seoladh atá aici faoi láthair; nó
- (c) an t-ainm a bhí ar an gcuideachta agus an seoladh a bhí ag a hoifig chláraithe roimhe seo, chomh maith leis an ainm atá ar an gcuideachta faoi láthair agus an seoladh atá ag a hoifig chláraithe faoi láthair.

1.2.2 Iris CRO – Fógra poiblí i gcás baint thoilteanach den chlár

A luaithe is indéanta tar éis di iarratas a fháil ón gcuideachta atá le baint den chlár, lena sásaítear na coinníollacha, tabharfaidh an Cláraitheoir, trí fhógra a fhoilsiú in Iris CRO (an Iris um an chéad fhógra maidir le Baint Thoilteanach den Chlár) fógra poiblí faoi rún an Chláraitheora an chuideachta a bhaint den chlár. Foilsítear Iris CRO gach seachtain ar shuíomh gréasáin an CRO – www.cro.ie.

Beidh an chuideachta díscailte ar fhoilsiú na hIrise um an dara fógra maidir le Baint Thoilteanach den Chlár (ar a laghad 90 lá tar éis dháta an chéad fhoilseacháin san Iris) mura rud é go bhfuarthas agóid. Ní mór an agóid i gcoinne na bainte den chlár a chur isteach laistigh de 90 lá tar éis dháta foilsithe an fhógra um baint den chlár.

Is féidir agóid a dhéanamh ach úsáid a bhaint as an bhFoirm H16 (ball den phobal) nó Foirm H17 (an chuideachta féin) chun an próiseas a chur ar ceal. Ní mór Foirm H16 agus Foirm H17 a bheith faighte laistigh den tréimhse 90 lá roimh an 2ú foilsiú in Iris CRO

1.2.3 Agóid i gcoinne Baint Thoilteanach den Chlár

Féadfaidh duine ar bith agóid a sheachadadh ar an gClárithoir i leith bainte na cuideachta den chlár, ar an **bhfoirm H16**. Ní mór an agóid a bheith bunaithe ar an bhforas nár comhlíonadh ceann amháin nó níos mó de na coinníollacha atá leagtha síos in 1.2.1 agus orthu sin amháin. Ní mór an agóid a chur isteach laistigh de 90 lá tar éis dháta foilsithe an fhógra um baint den chlár. Bainfidh an Clárithoir an chuideachta den chlár mura bhfaighfear aon agóid bhailí agus measfar go mbeidh an chuideachta díscailte.

1.2.4 Iarrann an chuideachta go gcuirfí iarratas ar ceal

Féadfaidh an chuideachta é a iarraidh ar an gClárithoir, trí fhógra a sheachadadh don Chlárithoir chuige sin san **foirm H17** fhorordaithe, go gcuirfí ar ceal an próiseas maidir lena baint den chlár. Ní mór an t-iarratas a chur isteach laistigh **de 90 lá** tar éis dháta foilsithe an fhógra um baint den chlár.

1.3 Leagan amach an Fhógra atá le úsáid in Iarratas ar Bhaint Thoilteanach den Chlár

Cuideachta Amháin

Maidir le XY Teoranta [EFG Teoranta roimhe seo*], atá ag trádáil mar Z, [agus a bhí ag trádáil roimhe seo mar W**], agus atá tar éis scor de bheith i mbun trádála/nach raibh i mbun trádála riamh (scrios mar is cuí) agus a bhfuil a hoifig chláraithe aici ag [] {agus a raibh a hoifig chláraithe aici roimhe seo ag []***} agus a bhfuil a príomháit ghnó ag [], agus nach bhfuil aon sócmhainní ná aon dliteanais aici is mó ná €150, tá rún déanta aici fógra a thabhairt do Chláraitheoir na gCuideachtaí nach bhfuil an chuideachta ag seoladh gnó agus á iarraidh ar an gCláraitheoir ar an mbonn sin a cumhachtaí de bhun alt 733 d'Acht na gCuideachtaí 2014 a fheidhmiú chun ainm na cuideachta a bhaint den chlár.

Le hOrdú ón mBord

{Ainm} Stiúrthóir/Rúnaí (de réir mar is cuí)

I gcás dhá chuideachta nó níos mó (Uasmhéid 6) – a bhfuil an oifig chláraithe chéanna agus an príomháit ghnó chéanna acu

Maidir le VW Teoranta [ABC Teoranta roimhe seo*], atá ag trádáil mar D, [agus a bhí ag trádáil roimhe seo mar F**], agus atá tar éis scor de bheith i mbun trádála/nach raibh i mbun trádála riamh (scrios mar is cuí) agus

XY Teoranta [EFG Teoranta roimhe seo*], atá ag trádáil mar Z, [agus a bhí ag trádáil roimhe seo mar W**], agus iad tar éis scor de bheith i mbun trádála/nach raibh i mbun trádála riamh (scrios mar is cuí) agus a bhfuil a n-oifigí cláraithe acu araon ag [] {agus a raibh a n-oifigí cláraithe acu roimhe seo ag []***} agus a bhfuil a bpríomháit ghnó ag [], agus nach bhfuil aon sócmhainní ná aon dliteanais ag ceann ar bith acu is mó ná €150, tá rún déanta acu go léir fógra a thabhairt do Chláraitheoir na gCuideachtaí nach bhfuil an chuideachta ag seoladh gnó agus á iarraidh ar an gCláraitheoir ar an mbonn sin a cumhachtaí de bhun alt 733 d'Acht na gCuideachtaí 2014 a fheidhmiú chun ainm na cuideachta a bhaint den chlár.

Le hOrdú ón mBord

{Ainm} Stiúrthóir/Rúnaí (de réir mar is cuí)

I gcás dhá chuideachta nó níos mó nach bhfuil baint acu le chéile (Uasmhéid 6) – (oifigí cláraithe éagsúla agus príomháiteanna gnó éagsúla).

Maidir le VW Teoranta [ABC Teoranta roimhe seo*], atá ag trádáil mar D, [agus a bhí ag trádáil roimhe seo mar F**], agus atá tar éis scor de bheith i mbun trádála/nach raibh i mbun trádála riamh (scrios mar is cuí) agus a bhfuil a hoifig chláraithe aici ag [] {agus a raibh a hoifig chláraithe aici roimhe seo ag []***} agus a bhfuil a príomháit ghnó ag [] agus XY Teoranta [EFG Teoranta roimhe seo*], atá ag trádáil mar Z, [agus a bhí ag trádáil roimhe seo mar W**], agus iad tar éis scor de bheith i mbun trádála/nach raibh i mbun trádála riamh (scrios mar is cuí) agus a bhfuil a hoifig chláraithe aici ag [] {agus a raibh a hoifigí cláraithe aici roimhe seo ag []***} agus a bhfuil a príomháit ghnó ag [], agus nach bhfuil aon sócmhainní ná aon dliteanais ag ceann ar bith acu is mó ná €150, tá rún déanta acu go léir fógra a thabhairt do Chláraitheoir na gCuideachtaí nach bhfuil an chuideachta ag seoladh gnó agus á iarraidh ar an gCláraitheoir ar an mbonn sin a cumhachtaí de bhun alt 733 d'Acht na gCuideachtaí 2014 a fheidhmiú chun ainm na cuideachta a bhaint den chlár.

Le hOrdú ón mBord

{Ainm} Stiúrthóir/Rúnaí (de réir mar is cuí)

* I gcás ina mbeidh an chuideachta tar éis a hainm a athrú laistigh den tréimhse 12 mhí roimh an dáta ar a bhfoilseofar an fógra, ní mór an t-ainm roimhe seo chomh maith leis an ainm atá uirthi faoi láthair a bheith sonraithe san fhógra.

** Aon ainm gnó atá á úsáid ag an gcuideachta nó a bhí in úsáid aici i rith na tréimhse 12 mhí roimh an dáta ar a bhfoilseofar an fógra, ní mór é a bheith san áireamh san fhógra.

*** I gcás ina bhfoilseofar an fógra laistigh de bhliain amháin tar éis don chuideachta a hoifig chláraithe a athrú, ní mór seoladh na hoifige cláraithe roimhe seo a shonrú san fhógra chomh maith le seoladh na hoifige cláraithe faoi láthair.

1.4 Timpeallacht Forfheidhmiúcháin Chomhtháite CRO

Bearta Forfheidhmiúcháin maidir le Tuairisceáin thar Téarma

I gcás tuairisceáin bhliantúla a chomhdófar go déanach leis an CRO, beidh pionós €100 um chomhdú déanach dlite i ndiaidh spriocdháta comhdaithe na cuideachta, agus cuirfear pionós €3 in aghaidh an lae leis ina dhiaidh sin, suas go dtí uasmhéid €1,200 in aghaidh an tuairisceáin.

Chomh maith leis an bpionós um chomhdú déanach, tá sé de chumhacht ag Cláráitheoir na gCuideachtaí faoin dlí roinnt beart forfheidhmiúcháin a ghlacadh i leith na gcuideachtaí a dhéanann comhdú déanach. Tá roinnt cuideachtaí a bhfuil pionóis um chomhdú déanach á n-íoc acu arís agus arís eile, áfach, agus, dá bhrí sin, beidh baint dhíreach idir déine na mbearta forfheidhmiúcháin a ghlacfaidh an CRO i leith cuideachta agus stair comhlíonta na cuideachta sin i dtaobh tuairisceáin bhliantúla a chomhdú i leith an dá bhliain is déanaí.

Is é “dian ach cothrom” an treoir is bonn leis an Timpeallacht Forfheidhmiúcháin Chomhtháite agus is iad seo a leanas na ceithre phrionsabal is bun léi:

- Comhréireacht: Caithfidh leis an neamh-chomhlíonadh le freagra forfheidhmithe iomchuí, a mbeidh a dhéine ag brath ar stair comhlíonta na cuideachta.
- Comhsheasmhacht: Cinnteofar tríd an Timpeallacht Forfheidhmiúcháin Chomhtháite nach bhfágfar cuideachtaí ar lár as próiseas forfheidhmiúcháin inar cheart iad a bheith san áireamh. Glacfaimid cur chuige den chineál céanna i gcúinsí comhchosúla.
- Comhsheasmhacht: Cinnteoidimid go dtuigeann stiúrthóirí cuideachtaí an méid a bhfuil súil leis uathu. Áireofar leis sin é a dhéanamh soiléir cén fáth a bhfuil sé i gceist againn gníomh forfheidhmiúcháin a ghlacadh, nó a bhfuil sé glactha againn.
- Spriocdhírú: Cinnteoidimid go mbeidh an iarracht dírithe go príomha ar na cuideachtaí sin a sháraíonn a gcuid riachtanais comhdaithe arís agus arís eile.

Is é seo a leanas an raon gníomhartha forfheidhmiúcháin dá bhfuil cuideachta á nochtadh féin, sa chás nach ndéanfaidh sí tuairisceán bliantúil na bliana seo a sheachadadh in am (mar aon le haon tuairisceán bliantúil eile atá dlite):

Ordú Ard-Chúirte

Faoi alt 797 d’Acht na gCuideachtaí 2014, tá an chumhacht ag an gCláráitheoir, tar éis dheireadh na tréimhse 14 lá tar éis eisiúint fógra do chuideachta agus/nó a cuid stiúrthóirí, mura mbeidh an tuairisceán bliantúil nó na tuairisceáin bhliantúla atá dlite comhdaithe ag deireadh na tréimhse sin, chun iarratas a dhéanamh chun na hArd-Chúirte orthu seo a leanas:

- ordú lena n-ordáítear don chuideachta agus aon oifigeach dá cuid an mhainneachtain sin a chur ina ceart laistigh de cibé tréimhse a shonróidh an chúirt
- ordú lena n-ordáítear go n-íocfaidh an Chuideachta nó na hoifigigh de chuid na cuideachta atá freagrach as an mainneachtain costais an iarratais agus na costais a bhaineann leis. Alt 797 (4) (8) d’Acht 2014.

Thairis sin, féadfaidh an Cláráitheoir an beart sin a úsáid chun a áirithiú go gcomhdófar tuairisceán atá dlite, d’ainneoin chiontaithe roimh ré na cuideachta nó a stiúrthóirí i dtaobh neamhchomhdú tuairisceán bliantúil, sa chás ina mbeidh tuairisceán ar bith fós dlite tar éis chiontú na cuideachta nó a stiúrthóirí.

Fíneáil Ar An Láthair

Faoi alt 874 (1) d’Acht na gCuideachtaí 2014, ní mór do dhuine nó cuideachta a dhéanfaidh mainneachtain, laistigh den tréimhse 21 lá tar éis don Chláráitheoir fógra fíneála ar an láthair a eisiúint don duine nó don chuideachta sin:

- An mhainneachtain a chur ina ceart tríd an tuairisceán bliantúil nó na tuairisceáin bhliantúla atá dlite a chomhdú, agus
- An tsuim atá leagtha síos san fhógra a íoc leis an gCláráitheoir.

Déanfar an duine nó an chuideachta a rinne mainneachtain a ionchúiseamh mura gcomhlíonfar

tearmaí an fhógra fineála ar an láthair laistigh den tréimhse 21 lá.

Ionchúiseamh Cuideachtaí agus Stiúirthóirí

Féadfar cuideachtaí agus stiúirthóirí cuideachtaí a mhainneoidh tuairisceán bliantúil a chomhdú leis an CRO a ionchúiseamh faoi alt 343 (11) d'Acht na gCuideachtaí 2014. Má mhainníonn cuideachta an t-alt sin a chomhlíonadh, beidh an chuideachta agus aon oifigeach don chuideachta a rinne mainneachtain ciontach i gcion chatagóir 3.

Féadfar stiúirthóir a mbeidh trí chiontú den sórt sin faighte aige nó aici a dhícháiliú ó ghníomhú mar stiúirthóir, nó aon bhaint a bheith aige nó aici le bainistiú aon chuideachta. (Alt 843 (1) 849 d'Acht na gCuideachtaí 2014).

Baint Neamhthoilteanach den Chlár

Má mhainníonn cuideachta a tuairisceán bliantúil a chomhdú i ndáil le haon bhliain amháin, féadfar í a bhaint den chlár agus a dhíscaoileadh. I gcás ina bhfuil tuairisceán bliantúil dlite ó chuideachta, ní cheanglaítear ach go n-eiseoidh an CRO rabhadh reachtúil amháin chuig oifig chláraithe na cuideachta. (Alt 727 d'Acht 2014)

Caillfear an chosaint um dhliteanas teoranta le héifeacht ó dháta na bainte den chlár agus dílseofar aon sócmhainní de chuid na cuideachta don Aire Fiontar Poiblí faoin Acht Maoine Stáit 1954 trí fheidhmiú an dlí ar dhíscaoileadh na cuideachta. (Alt 734 (4) d'Acht 2014)

Ina theannta sin, is féidir leis an Stiúirthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach iarratas a dhéanamh chun na hArd-Chúirte ar ordú de bhun alt 842 d'Acht na gCuideachtaí 2014, lena ndícháileofar stiúirthóirí na cuideachta ó ghníomhú mar stiúirthóir, nó aon bhaint a bheith acu le bainistiú aon chuideachta, mar aon le hordú maidir le costais dlí agus costais eile a thabhóidh an Stiúirthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach agus an t-iarratas sin á thabhairt agus aon chostais a thabhóidh an Oifig sin agus an t-ábhar á scrúdú aici.

Mar gheall ar an mbéim ar an tuairisceán is déanaí, ní gá go mbeadh cuimsiú cuideachta ar an liosta le haghaidh gníomhaíochta forfheidhmiúcháin ina chúis imní d'aon chuideachta a chomhdaíonn in am sa bhliain reatha. Más rud é nach gcomhdaíonn cuideachta a tuairisceán reatha in am, áfach, cinnfear cineál an bhirt forfheidhmiúcháin a ghlacfar trí thagairt a dhéanamh do chomhlíonadh na cuideachta lena hoibleagáidí i leith chomhdú tuairisceáin sna blianta roimhe seo.

Féach ar bhileog faisnéise 29, Cionta, chun tuilleadh faisnéise a fháil, le do thoil, agus Cuid 14 d'Acht na gCuideachtaí 2014.

Féach ar bhileog faisnéise 11 le do thoil maidir le Cuideachtaí a Chur ar Ais ar an gClár.

AN OIFIG UM CHLÁRÚ CUIDEACHTAÍ
Oifig Poiblí: Teach Bloom, Plás Gloucester Íochtarach, BÁC 1
Fiosruithe: Bóthar Uí Bhriain, Ceatharlach, R93 E920

Lóghlao: 1890 220 226
Fón: +353 1 804 5200
Ríomhphost: info@cro.ie **Láithreán:** www.cro.ie

COMPANIES REGISTRATION OFFICE
Public Office: Bloom House, Gloucester Place Lower, Dublin 1
Postal Enquiries: O'Brien Road, Carlow, R93 E920

Lo Call: 1890 220 226
Tel: +353 1 804 5200
Email: info@cro.ie **Web:** www.cro.ie